

VZPOMÍNKA NA DOC. ING. VLADIMÍRA ŠVIHLU DRSC.

Když jsem před čtvrtstoletím nastoupil do funkce správce CHKO Český kras, tak jsem poznal řadu zajímavých lidí, kteří tam již nějakou dobu fungovali. Mezi nimi již jako důchodce vědomostmi dominoval doc. Švihla, působící na správě CHKO jako lesník. Název jeho funkce ovšem byl jen zlomek toho, co znal uměl a byl schopen uchopit, vysvětlit a využít (občas překvapil u praktických věcí výpočtem nevypočitatelného).

Původ byl z Králova Dvora u Berouna, kde byl aktivní již jako místní skaut a válka pro něj nebyla šťastné období, stejně jako pozdější nástup komunismu, za kterého dostudoval lesnictví. Nikdy nebyl členem KSČ, pracoval často skromně, v duchu myšlenek Masaryka a dalších prvorepublikových myslitelů. Měl rád hudbu, spíše vážnou, poslouchal Janáčka, Martinů a další, byl aktivním katolíkem, bez ohledu na myšlení okolí a byl také poměrně zásadovým člověkem. S rodinou se přestěhoval do domu v Berouně na svahu pod lesem, kde byl po celý život velmi rád ve volných chvílích na zahradě.

Dostalo se mu klasického lesnického vzdělání a mezi jeho spolužáky na lesnické fakultě patřily velmi známé osobnosti jako prof. Fanta nebo Dr. Ing. Eliška Nováková, oba pracující na pomezí ekologie, lesnictví a biologie. Doc. Švihla díky klasickému vzdělání věděl o dřevostavbách a tajích lesa, jeho zábavou a uměním byla ovšem hydrologie a práce s vodou.

Zabýval se srážkami a odtoky z povodí, podílel se na patentech v oblasti meliorací půdy a navrhoval i způsoby práce s půdou jak v lesích, tak v lukách, které bylo v 70 letech nutno z hospodářských důvodů vysoušet a některé meliorační metody jsou jeho patentem z dob, kdy pracoval v různých výzkumných organizacích. Pracoval na řadě míst, vyučoval na Vysoké škole zemědělské, kde také posléze dostal titul docent (katedra meliorací a ochrany půd, dnes Fakulta ŽP), pracoval ve Výzkumném ústavu lesního hospodářství a také ve Výzkumném ústavu meliorací a ochrany půd na Zbraslavi (vypracoval vlastní metodu hodnocení a výpočtu odtoku z malých povodí ve spolupráci s ing. Šimunkem, svým zetěm).

V důchodovém věku nastoupil na Správu CHKO Český kras a věnoval se aktivně ochraně přírody a lesa. Stál u zrodu bezzásahového hospodaření v místních vybraných částech lesů, pomáhal připravit Národní přírodní rezervaci Karlštejn k udělení Diplomu Rady Evropy (2000), pomáhal spravovat i NPR Koda a docílil řady dobrovolných dohod s vlastníky pozemků o jejich správě v područí ochrany přírody.

Během ochranné práce pilně publikoval účastnil se aktivně dění v lesnickém grémiu a podílel se na knihách a pracích v oblasti lesního hospodářství. Během povodní v roce 2002 zaznamenal vývoj srážek a hladin toků v Českém krasu a okolí a navrhoval a podílel se na realizaci vodohospodářských opatření na zadržení vody v krajině.

O povodních intenzivně publikoval a zorganizoval odbornou konferenci (podzim 2002), také jeho zásluhou nedošlo ke zbytečnému a nesmyslnému odtěžení šterkopísků z naplavenin Berounky, ale zachovaly se a kultivovaly nově vzniklé tůně, které existují v povodí dodnes, stejně jako říční ostrovy pod Tetínem a jinde. Své znalosti a zkušenosti z povodní zúročil při zpracování plánů

povodí pro Povodí Moravy, kde intenzivně pracoval a navrhl řadu opatření pro prevenci a kompenzace povodní.

Prakticky, až do posledních chvil odborně intenzivně a nezištně pracoval a spolupracoval s dalšími odborníky na současných úkolech souvisejících se suchem a půdou v lesích. Nyní ještě po jeho odchodu vycházejí poslední statě a kapitoly v knihách na kterých spolupracoval.

Doc. Vladimír Švihla odešel 15. prosince 2023 během aktivní práce v pozhnaném věku 92 let a zanechal po sobě řadu knih studií a odborných výstupů, tím se zařadil po bok již odešlých velikánů výzkumu krajiny a přírody, jako byli prof. Jeník, Dr. Vojen Ložek, Dr. Ing. Eliška Nováková a další. Čest jeho památce.

Michael Pondělíček